

сильного душевного хвилювання. Однак цей висновок не вирішує питання про наявність-відсутність складу афектованого злочину.

Питання про раптовість виникнення сильного душевного хвилювання експерт-психолог вирішувати не може, бо це оціночна категорія, і при вирішенні питання, чи було сильне душевне хвилювання особи таким, що раптово виникло, суд повинен виходити із сукупності конкретних обставин справи.

Таким чином, стан сильного душевного хвилювання за своїм змістом значно ширший від змісту поняття «фізіологічний афект», оскільки фізіологічний афект - суто медичний термін і досліджувати його самостійно у юридичному аспекті некоректно.

ДО ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВА ОСОБИ НА ПРАВИЛЬНУ КВАЛІФІКАЦІЮ КОРИСЛИВИХ ЗЛОЧИНІВ ПРОСТИ ВЛАСНОСТІ: БАЗА ДАНИХ ЯК РІЗНОВИД СХОВИЩА

Монастирський І.І., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри кримінально-правових дисциплін ННІПП НАВС Жук І.В.

Питання кваліфікації злочинів у кримінальному праві має чи не найбільше значення, оскільки саме завдяки правильній оцінці діянь забезпечується справедливе покарання винних, реалізуються основоположні принципи та мета кримінального закону у цілому. У контексті сказаного хочемо звернути увагу на проблему визначення в кримінальному праві поняття та змісту «сховища» як конструктивної ознаки корисливих злочинів проти власності.

Насамперед слід зазначити, що Кримінальний кодекс України визначення сховища не містить, однак деякі тлумачення цього терміну надаються Пленумом Верховного Суду України. Так, у Постанові Пленуму «Про судову практику у справах про злочини проти власності» від 06.11.2009 р. № 10 вказано: «Під сховищем слід розуміти певне місце чи територію, відведені для постійного чи тимчасового зберігання матеріальних цінностей, які мають засоби охорони від доступу до них сторонніх осіб (огорожа, наявність охоронця, сигналізація тощо), а також залізничні цистерни, контейнери, рефрижератори, подібні сховища тощо». Як бачимо, дане визначення є досить загальним і не деталізує ознаки об'єктів, які можуть бути віднесені до сховища, що у свою чергу, зумовлює неоднозначність думок серед правників з цього приводу. Однак з наведеного можна зробити висновок, що для визнання певного об'єкту сховищем він має відповідати наступним ознакам: 1) це конкретна споруда, пристрій, де може бути сховане майно, або територія, на якій воно може бути розміщене; 2) наявність засобів охорони від доступу до цього об'єкту сторонніх осіб.

Так, більшість дослідників до сховищ зазвичай відносять сейф, пристрій для зберігання жетонів, клітку для зберігання будматеріалів, захищену територію, цистерни, контейнери і рефрижератори. Такий перелік сховищ на протязі багатьох років залишався сталим, а тому на сьогодні є зрозумілим і не викликає заперечень. Однак сучасний етап соціально-економічного розвитку, наявність новітніх досягнень науки і техніки вимагають перегляду багатьох позицій. В першу чергу це стосується сфери цифрової інформації, яка хоча є відносно новим явищем, однак на сьогодні охопила майже кожну частину людського буття, зокрема і відносини власності. Так, прояви науково-технічного прогресу зумовили специфічні механізми запису і збереження інформації, у тому числі, у сфері банківських послуг.

На сьогодні саме комп'ютерна інформація зазвичай містить дані, якими визначаються права осіб на належне їм майно. Зокрема, в таких базах даних кредитно-фінансових установ розміщується як інформація про володільця, так фактично і саме його «майно», приміром безготівкові кошти. Щодо правового статусу такого «майна» то в науковій літературі зустрічаються різні точки зору. Ми погоджуємося з думкою Р. Кузнецова який вважає, що коли певна інформація розглядається як матеріальна цінність, тоді застосування

правомочностей власника буде юридичне правильним. Іншими словами комп'ютерну інформацію можна визнати «майном», яке має специфічну нематеріальну (електронну) форму існування. Крім того, ми позначаємо точку зору А.Ю. Півня, що така комп'ютерна інформація може визнаватися предметом викрадення. Маніпуляції з інформацією є лише способом вчинення крадіжок в комп'ютерних системах кредитно-фінансової сфери, під якими слід розуміти «сукупність прийомів і засобів, що забезпечують навмисний несанкціонований доступ до банківських інформаційних ресурсів і технологій, а також уможливають модифікацію існуючої банківської інформації з метою порушення відносин власності, що виражається у протиправному вилученні коштів та передачі їх іншій особі».

Отже, у контексті викладеного постає питання: якщо безготівкові кошти є предметом викрадення, то чи можна визнати базу даних (автоматизовану систему) банківської установи, де зберігається відповідна комп'ютерна інформація, сховищем? По-перше, банківську автоматизовану систему можна розглядати як сховище власності особи через те, що вона віртуально має вигляд сховища з чітко визначеними межами, що проявляється у відокремленості та недоторканості інформації кожного з користувачів сховища, які до того ж перебувають під наглядом та контролем відповідної фінансової установи. По-друге, система захисту бази даних суттєво ускладнює доступ до інформації і має своїм завданням забезпечення його схоронності, унеможливлення вільного проникнення до неї поза волею власника.

Викладене свідчить, що вказані бази даних відповідають зазначеним нами вище ознакам сховища, а відтак, за наявності необхідних підстав, несанкціонований доступ до банківських інформаційних ресурсів з метою порушення відносин власності, що виражається у протиправному вилученні коштів, може бути кваліфіковане як викрадення майна з проникненням до сховища.